

Jätehuollon palvelutaso 2022-2024

JATELK 16.06.2022 § 36
3421/14.06.01.01/2022

Jätehuollon palvelutasossa määritellään erityisesti kunnan asukkaille ja vapaa-ajan asukkaille järjestettävien jätehuoltopalveluiden vähimmäistaso. Kunta vastaa asumisen ja vapaa-ajan asumisen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan jätehuollosta. Tiettyjen tuoteryhmien jätehuollon järjestämisestä vastuu on lainsäädännön perusteella niiden valmistajilla ja maahantuojilla (tuottajavastuu). Kunta voi jätehuoltopalveluita järjestäessään täydentää tuottajien keräysverkostoa, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi.

Jätehuollon palvelutason määrittely ei ole lakisääteinen velvollisuus kunnalle. Jätelaissa asetetaan kunnan jätehuoltopalveluille laatuvaatimuksia, joiden täyttyminen voidaan palvelutason määrittelyllä varmentaa kullekin toimialueelle sopivalla tavalla. Kunnan on laatuvaatimusten mukaan huolehdittava siitä, että käytettävissä on tarpeen mukaan kiinteistöittainen jätteenkuljetus ja riittävästi vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottoaikoja, jotka ovat vaivattomasti jätteen tuottajien saavutettavissa. Lisäksi käytettävissä tulee olla riittävän monipuoliset muut jätehuoltopalvelut, kuten etusijajärjestyksen mukainen mahdollisuus jätteen erilliskeräykseen. Jätteen keräys ja kuljetus on järjestettävä ja mitoittettava siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin syntyvän jätteen määrää ja laatua. Jätteenkuljetuksen ja jätteen alueellisen vastaanoton järjestelyistä on tiedotettava riittävästi ja riittävän usein. Laatuksien rinnalla on hyvä huomioida se, että kunnalle jätehuollon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset on katettava täysimääräisesti jätemaksuista kertyvillä tuloilla. Tavoitteena on palvelutaso, jossa alueen kuntalaisten jätepalvelut ovat tarpeeksi kattavat ja samalla jätemaksut pysyvät hyväksyttävänä ja kohtuullisina.

Jätehuollon palvelutaso on laadittu edellisen kerran vuosille 2018-2021 ja se on hyväksytty Joensuun alueellisen jätelautakunnan kokouksessa 1.11.2018 § 38. Palvelutason päivitystyötä on tehty loppukevään 2022 aikana. Palvelutason päivitystyöhön ovat osallistuneet kuntien teknisen toimen ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen viranhaltijat, kunnallisen jätehuolto-yhtiö Puhas Oy:n henkilöstöä sekä jätelautakunnan työntekijät, jotka koordinoivat valmistelutyötä.

Pääosin kuntalaisten jätepalveluiden järjestämisestä vastaa kunnallinen jätehuolto-yhtiö Puhas. Palvelutaso määritetään myös viranomaispalveluille ja palvelutasossa sivutaan informatiivisesti tuottajavastuun piiriin kuuluvia jätehuoltopalveluita, jotka on tarkoitettu kotitalouksille. Tuottajavastuuseen perustuvien palveluiden, kuten Rinki-ekopisteiden ja sähkölaitteiden myymälöiden yhteydessä tehtävän vastaanoton, järjestäminen ei kuitenkaan kuulu kunnan ohjauksen piiriin.

Alla on kerrottu keskeisimmät muutokset ja päivitykset nykyiseen voimassa olevaan palvelutasoon. Liitteissä jätehuollon palvelutaso vuosille 2022-2024. Liitteessä oleva "Jätehuollon palvelutaso 2022-2024 päivitykset" on vihreällä värillä merkitty muutokset nykyiseen palvelutasoon verrattuna.

Poltettavan jätteen ja biojätteen keräys

Poltettavan jätteen ja biojätteen kiinteistökohtaisen keräyksen osalta palvelutasossa on määritetty periaatteet kuljetusalueen kattavuudelle, kuljetuksen saatavuudelle taajamissa ja haja-asutusalueella (eli kuinka tiheällä rytmillä tyhjennyspalvelu on tarvittaessa saatavilla), sekä jäteastioiden pesupalvelulle. Pesupalvelun osalta muutokseksi esitetään, että jatkossa astiat pestään automaattisesti ilman erillistilausta kun astia on vähintään viiden asuinhuoneiston käytössä, nykyisen kolmen sijaan. Tämä on yhden mukainen tulevien jätehuoltomääräysten kanssa. Poltettavan jätteen astiat pestään myös automaattisesti silloin kun kyse on kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöistä. Muut toimijat ja pientaloasukkaat voivat halutessaan tilata pesun. Biojäteastiat pestään jatkossakin aina kaksi kertaa vuo-

deffa, koska ne likaantuvat helpommin. Biojäteastioiden pesukustannukset sisältyvät astioiden tyhjennysmaksuihin ja maksut hyväksytään jätetaksassa.

Jäteastiapalvelu on käytössä koko jätehuoltoyhtiön toimialueella. Jäteastiapalvelulla tarkoitetaan sitä, että Puhas toimittaa kiinteistölle jäteastian kiinteistön käyttöön esimerkiksi rikkoontuneen jäteastian tilalle. Kiinteistön haltija saa astian käyttöönsä veloituksetta, mutta vastaa edelleen keräyspaikan järjestämisestä ja ylläpidosta sekä tyhjennyskustannuksista. Astian omistaa Puhas, ja jos kiinteistön hallinta muuttuu, astia tulee jättää kiinteistölle sen seuraavan haltijan käyttöön.

Poltettavan jätteen alueellisen keräyksen eli aluekeräyksen osalta palvelutason periaatteiden ehdotetaan säilyvän ennallaan. Palvelu on tarjolla jokaisessa kunnassa. Pisteiden käyttöoikeus on määritetty jätehuoltomääräyksissä: aluekeräyspisteet on tarkoitettu vapaa-ajan asuntojen ja haja-asutusalueella sijaitsevien vakinaisesti asuttujen asuntojen jätehuoltotavaksi, mikäli ne eivät liity kiinteistökohtaiseen jätteenkeräykseen. Kaikki aluekeräyspisteet ovat nyt lukittuja.

Ekopisteet, pakkausjätteiden keräys ja poistotekstiilit

Ekopisteet ovat hyötyjätteiden alueellisia keräyspisteitä. Pisteillä kerättävien kartonki-, lasi-, metalli- ja muovipakkausten jätehuolto kuuluu tuottajavastuun piiriin ja Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy ylläpitää valtakunnallista Rinki-ekopisteverkostoa.

Ekopisteiden osalta palvelutason periaatteiden ehdotetaan säilyvän ennallaan. Rinki todennäköisesti vähentää ekopisteverkostoa tulevaisuudessa, joten ekopisteverkoston laajuutta tarkastellaan vuoden 2023 aikana.

1.7.2023 tuottajavastuualaiset pakkaukset (kartonki-, lasi-, metalli- ja muovipakkaukset) siirtyvät kunnan järjestämään kuljetukseen kerättäväksi kaikilta vähintään 5 asuinhuoneiston kiinteistöiltä. Pakkausjätteiden keräyksestä tullaan määräämään tarkemmin tulevassa jätehuoltomääräyksessä.

Poistotekstiilit ovat käyttökelvottomia tai rikkiäisiä vaatteita ja kodin tekstiilejä, jotka voidaan hyödyntää materiaalina. Poistotekstiilin keräys järjestetään vuoden 2023 alusta vähintään yhdellä vastaanottopisteellä jätelautakunnan toimialueella.

Jätekeskus ja jäteasemat

Jäteasemilla ja jätekeskuksessa otetaan vastaan jätteitä, jotka eivät kokonsa, määränsä tai laatunsa vuoksi kuulu jäteastiaan tai aluekeräyspisteelle. Tällaisia jätteitä ovat esimerkiksi rakennus- ja purkujäte, huonekalut, jätelajeittain lajitellut jätekuormat, vaaralliset jätteet sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteet.

Jäteasemilla pienkuorman maksimikokoa kasvatetaan 10 m³ vuoden 2023 aikana. Liperin jäteasemalle sekä vuoden 2022 lopussa avattavalla Kontiosuon itsepalveluasemalla on käytössä massan mukaan laskutettavat kuormat. Itsepalveluasemilla henkilökuntaa on paikalla iltapainotteisesti vähintään kerran viikossa.

Enon mobiilijäteaseman jatkoa tarkastellaan vuoden 2024 aikana.

Vaarallisen jätteen vastaanotto

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, jolla on esimerkiksi terveydelle tai ympäristölle vaarallinen ominaisuus. Vaarallisia jätteitä ovat muun muassa liuottimet, maalijätteet, loisteputki- ja energiansäästölamput, akut ja lääkkeet. Vaarallinen jäte on toimitettava sille tarkoitettuun erilliskeräykseen. Vaaralliset jätteet otetaan kotitalouksilta vastaan maksutta.

Vaarallisen jätteen vastaanoton osalta palvelutason pääperiaatteiden ehdotetaan säilyvän ennallaan.

Kunnat, joissa on käytössä itsepalveluasema, vaarallisen jätteen vastaanotto järjestetään vähintään kerran viikossa iltapainotteisesti.

Kiertävän keräyksen piiriin otetaan mukaan Enon taajama, jos sieltä poistetaan jäteasema. Kiertävään keräysautoon voi jättää vain sen, mitä yksi henkilö jaksaa käsin kantaen tuoda, max. 30 kg. Autokuormia ei oteta vastaan kiertävään keräysautoon.

Palveluneuvonta

Puhas vastaa jätehuollon palveluneuvonnasta sekä jätteen synnyn ehkäisyä ja kierrätystä koskevasta neuvonnasta ja valistuksesta kuntien puolesta.

Puhas antaa asiakkaille henkilökohtaista neuvontaa jätehuollon järjestämisestä ja jätteiden lajittelusta Puhaksen asiakaspalvelusta puhelimitse, sähköpostitse, internetsivujen ja sosiaalisen median kautta. Tarvittaessa tarjotaan asiakaspalvelua toimistolla.

Sako- ja umpikaivolietteiden jätehuolto

Jätelautakunta on päättänyt 24.2.2022 § 11 siirtyä kunnan järjestämään sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmään, asiassa ei ole lainvoimaista päätöstä.

Sako- ja umpikaivolietteiden kuljetuksessa on tarkoitus siirtyä 1.1.2023-30.6.2024 välisenä aikana porrastetusti kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Lietteet toimitetaan kuntien vastaanottoaikoihin ja käsitellään kuntien jätevedenpuhdistamoilla. Puhas Oy tiedottaa kuljetusalueista sekä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymisen ajankohdista vuosien 2023-2024 aikana.

Palvelutason toteutumisen seuranta ja palvelutason päivittäminen

Palvelutason toteutumista seurataan vuosittain. Seuranta varten kerättävistä tiedoista sovitaan erikseen jätelautakunnan ja Puhas Oy:n kesken (esim. jätemäärät jätelajeittain ja kunnittain, asiakasmäärät jätekeskuksessa ja jäteasemilla, asiakaspalaute, poltettavan jätteen aluekeräyspisteiden käyttäjä- ja jätemäärät sekä kustannukset). Puhas raportoi seurantatiedoista vuosittain jätelautakunnalle sekä alueen kunnille ja valvontaviranomaisille.

Palvelutaso vahvistetaan ajalle 2022–2024. Se on kuitenkin voimassa seuraavaan päivitykseen asti. Merkittävästä palvelutasosta poikkeamistarpeesta neuvotellaan etukäteen Puhaksen, jätelautakunnan ja kuntien kesken.

Valmistelija: vs. jätehuoltosuunnittelija

Vs. jätehuoltosuunnittelijan päätösehdotus:

Joensuun alueellinen jätelautakunta päättää

vahvistaa palvelutason päivityksen vuosille 2022-2024.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin tiedoksi, että kaupunginhallituksen edustaja Sampsa Jääskeläinen poistui klo 17.47.